

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף ס ע"א

פרשת נח

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (נ"ט ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

תולדות לקיימא בארעא. אתא רבי אבא ונשקיה. אמר אריא בחיליה טינרא נקיב ותבר. כך הוא ודאי. ותא חזי, משיעורא דתיבותא אוף נמי הכי הוא.

תרגום לעברית

בא ראה, נח ראוי היה מיום שנברא העולם להיות בתבה בחבור אחד להכנס בה, ועד שלא התחברו כאחד, לא היה העולם כראוי. אחר כך מה כתוב? (שם ט) ומאלה נפצה כל הארץ. מהו נפצה? כמו שנאמר (שם ב) ומשם יפרד. שמשם נמצא פרוד והתפזרו תולדות לכל הצדדים והכל אחד כדגמא אחת. משום כך אלה תולדות נח. אלה ודאי. שהרי יסוד העולם הוא שעושה תולדות לקים בארץ. בא רבי אבא ונשקו. אמר, אריה בכחו נוקב סלע ושובר. כך זה בודאי. ובא וראה, משעור התבה גם כך זה.

טקסט הזוהר

תוספתא למה נח נח תרי זמני. אלא כל צדיק וצדיק די בעלמא אית ליה תריין רוחין. רוחא חד בעלמא דין ורוחא חד בעלמא דאתי. והכי תשכח בכלהו צדיקי משה משה, יעקב יעקב, אברהם אברהם, שמואל שמואל, שם שם. בר מיצחק דלא כתיב ביה כמה דכתיב בהו. בגין דיצחק בשעתא דאתקרב על גבי מדבחא נפקת נשמתיה דהות ביה

בְּהַאי עֲלָמָא. וְכִיּוֹן דְּאַתְמָר בֵּיהּ בְּאַבְרָהָם, בְּרוּךְ מְחִיָּה הַמְתִּים תְּבַת בֵּיהּ נִשְׁמַתִּיהּ
דְּעֲלָמָא דְאַתִּי. בְּגִין דָּא תִשְׁכַּח דְּלֹא יַחַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמִיהּ אֵלָּא עַל יִצְחָק בְּגִין
דְּאַתְחֲשֵׁב כְּמַת וְעַל דָּא רִמְזוּ קְרָא וְאַמֵּר (אִיּוֹב ז) הֵן בְּקִדּוּשֵׁיוֹ לֹא יֵאֲמִין וְגו'.

תרגום לעברית

לָמָּה נַח נַח פְּעַמִּים? אֵלָּא כָּל צָדִיק וְצָדִיק שֶׁבְּעוֹלָם יֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי רוּחוֹת - רוּחַ אַחַת
בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְרוּחַ אַחַת בְּעוֹלָם הַבָּא. וְכֵן תִּמְצָא בְּכָל הַצָּדִיקִים: מֹשֶׁה מֹשֶׁה, יַעֲקֹב יַעֲקֹב,
אַבְרָהָם אַבְרָהָם, שְׁמוּאֵל שְׁמוּאֵל, שֵׁם שֵׁם. פָּרַט לִי־יִצְחָק שְׁלֹא כָתוּב בּוֹ כִּמּוֹ שֶׁכָּתוּב בָּהֶם,
מִשּׁוּם שִׁי־יִצְחָק, בְּשַׁעַה שֶׁנִּקְרַב עַל גִּבִּי הַמִּזְבֵּחַ, יִצְאָה נִשְׁמַתּוֹ שֶׁהִיָּתָה בּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה.
וְכִיּוֹן שֶׁנֶּאֱמַר בְּאַבְרָהָם בְּרוּךְ מְחִיָּה הַמְתִּים, שָׂבָה אֵלָיו נִשְׁמַתּוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא. מִשּׁוּם
זֶה תִּמְצָא שְׁלֹא יַחַד הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת שְׁמוֹ אֵלָּא עַל יִצְחָק, מִשּׁוּם שֶׁנִּחְשֵׁב כְּמַת. וְעַל
זֶה רִמְזוּ הַכָּתוּב וְאַמֵּר (אִיּוֹב טו) הֵן בְּקִדּוּשׁוֹ לֹא יֵאֲמִין וְגו'.

טקסט הזוהר

דְּבַר אַחֵר אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת בְּגִין דְּהוּא צָדִיק שֶׁבַח לִיהּ תִּרִי זְמַנִּי. תַּמִּים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו, אֲבָל
בְּדַרְיִן אַחֲרָנִין אֵינּוּ נִחְשֵׁב לְכָלוּם, כִּמּוֹ דְּרָא דְאַבְרָהָם וְדְרָא דְמֹשֶׁה וְדְרָא דְדָוִד. דְּבַר אַחֵר
חָמִי מֵאֵי עֶבֶד בְּדָרָא דְכָלְהוּ חֲזִיבִים, קַל וְחוֹמֶר אֵלּוּ הָיָה בְּדָרָא דְכָלְהוּ צָדִיקִים: (עַד כֹּאן
תּוֹסֵפֶת)

תרגום לעברית

דְּבַר אַחֵר אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהָיָה צָדִיק שֶׁבַח אוֹתוֹ פְּעַמִּים. תַּמִּים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו, אֲבָל
בְּדוֹרוֹת אַחֲרִים אֵינּוּ נִחְשֵׁב לְכָלוּם, כִּמּוֹ דּוֹרוֹ שֶׁל אַבְרָהָם וְדוֹר מֹשֶׁה וְדוֹר דָּוִד. דְּבַר
אַחֵר, רְאֵה מָה עָשָׂה בְּדוֹר שְׁכָלָם רְשָׁעִים, קַל וְחוֹמֶר אֵלּוּ הָיָה בְּדוֹר שְׁכָלָם צָדִיקִים. ע"כ
הַתּוֹסֵפֶת

רבי אלעזר פתח (תהלים מו) לכו חזו מפעלות (בדפוס קרימונא אלקים, ועי' מ"ש לעיל נח ב) יי אשר שם שמות בארץ. האי קרא הא אתמר ואוקמוה. אבל לכו חזו, מאי חזו. כמא דאת אמר, (ישעיה כא) חזות קשה הוגד לי. בעובדוי דקודשא בריך הוא עבד, אתגלי נבואה עלאה לבני נשא. אשר שם שמות, שמות ודאי, דהא שמא גרים לכלא.

תרגום לעברית

רבי אלעזר פתח, (תהלים מו) לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ. הפסוק הזה הרי נתבאר, ובארוהו. אבל לכו חזו, מה זה חזו? כמו שנאמר (ישעיה כא) חזות קשה הוגד לי. במעשיו שהקדוש ברוך הוא עושה מתגלה נבואה עליונה לבני אדם. אשר שם שמות - שמות ודאי, שהרי השם גורם לכל.

טקסט הזוהר

כתיב ויקרא את שמו נח לאמר זה וגו' אמאי הכא לאמר. ואמאי זה. אלא (הובא לעיל דף נח א' לשון זה) לאמר דא אתתא. זה דא צדיק. (רמז כמו דקודשא בריך הוא קרא ליה נח נייחא דארעא. לאמר, מאי לאמר. אלא אתר דא קרי ליה נח. ומאן איהו ארעא קדישא. לאמר זה ינחמנו ממעשנו וגו'. עבד ליה קודשא בריך הוא לתתא כגוונא עלאה) (נ"א זה דא צדיק וכן נח (לאמר, נח) דא צדיק. לאמר דא נוקבא. בגין דלא מתפרשן דא מן דא. אמר רבי יצחק לאמר דא ארעא קדישא) (וזה אמת) (כצ"ל באמת בהגהת ד"א. הרש"ב) כתיב הכא זה ינחמנו, וכתיב ה' (ישעיה כה) זה יי קוינו לו. זכאין אנו צדיקיא דרשימין ברשימו דגושפנקא דמלכא למהוי בשמיה רשימין ואיהו שוי שמיהן בארעא כדקא יאות.

כְּתוּב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח לֵאמֹר זֶה וְגו', לָמָּה כָּאן לֵאמֹר? וְלָמָּה זֶה? אֲלֵא לֵאמֹר זֶה הָאֵשָׁה. זֶה זֶה צְדִיק. [רמזו כמו שהקדוש ברוך הוא קרא לו נח, מנוחת הארץ, לאמר, מה זה לאמר? אלא מקום זה קרא לו נח, ומי הוא? ארץ הקדושה, לאמר זה ינחמנו ממעשנו וגו', עשה אותו הקדוש ברוך הוא למטה כדגמא עליונה]. [נ'א: זה זה צדיק, וכן נח (לאמר, נח) זה צדיק, לאמר זו נקבה, משום שלא נפרדים זה מזה, אמר רבי יצחק, לאמר זו ארץ הקדושה] [וזה אמת]. כְּתוּב כָּאן זֶה יִנְחָמְנוּ, וְכְתוּב שָׁם (ישעיה כה) זֶה ה' קוֹיְנוּ לוֹ. אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְדִּיקִים שְׁרִשׁוּמִים בְּרִשְׁם שֶׁל חוֹתֶמֶת הַמֶּלֶךְ לְהִיּוֹת בְּשֵׁמוֹ רִשׁוּמִים, וְהוּא שָׁם שְׁמוֹת בְּאֶרֶץ כְּרָאוֹי.

טקסט הזהיר

כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח. וְכְתִיב, (וישב קפו ב) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב. אֲמַאי לֹא כְתִיב אֶת. אֲלֵא הָתֵם דְּרָגָא אַחֲרָא (ד'א'א חדא) וְהָכָא דְרָגָא אוֹחֲרָא. (נ'א'א את, כמה דאת אמר ואראה את יי) כְּדִכְתִּיב, (ישעיה ו) וְאָרְאָה אֶת יי. וְאָרְאָה יי לֹא כְתִיב אֲלֵא אֶת יי. אוֹף הָכָא בְּנַח וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב דְּרָגָא דִּילֵיהּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִמֶּשׁ קָרָא לֵיהּ יַעֲקֹב. אֲבָל הָכָא אֶת לְאִתְכַּלְלָא שְׂכִינְתָּא. (נ'א'א דהיא דרגא אחרא לתתא):

תרגום לעברית

כְּתוּב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח, וְכְתוּב וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב. לָמָּה לֹא כְתוּב אֶת? אֲלֵא שָׁם דְּרָגָא אַחֲרָת [ד'א'א אחת] וְכָאן דְּרָגָא אַחֲרָת, [נ'א'א: את, כמו שנאמר ואראה את ה'] כְּכְתוּב (שם ו) וְאָרְאָה אֶת ה'. וְאָרְאָה ה' לֹא כְתוּב אֲלֵא אֶת ה', גַּם כֹּה בְּנַח וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב - דְּרָגָא שְׁלוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ קָרָא לֵיהּ יַעֲקֹב. אֲבָל כָּאן אֶת - לְהַכְלִיל אֶת הַשְּׂכִינָה [נ'א'א: שהיא דרגא אחרת למטה].

אַלֶּה תּוֹלְדוֹת נָח וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח (תהלים קיב) טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמְלֹוּה יִכְלֹל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט. טוֹב אִישׁ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיָּהּ הוּא דְּאֶקְרִי טוֹב. כְּמָה דְּכִתְיב, (תהלים קמה) טוֹב ה' לְכָל. וְכִתְיב, (שמות טו) ה' אִישׁ מְלַחֲמָה. לְהֵאֵי כָּל חוֹנֵן וּמְלֹוה. לְאַתֵּר דְּלִית לִיה מְדִילִיה. וְהָהוּא אֶתֶר מַנִּיה אֲתָנֹן יִכְלֹל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט, דְּהָא הָהוּא דְּכָר לֹא אֲתָנֹן אֱלָא בְּמִשְׁפָּט כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (תהלים פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסָאָהּ.

תרגום לעברית

אַלֶּה תּוֹלְדוֹת נָח וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח, (תהלים קיב) טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמְלֹוה יִכְלֹל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט. טוֹב אִישׁ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁנֶּקְרָא טוֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם קמה) טוֹב ה' לְכָל, וְכָתוּב (שמות טו) ה' אִישׁ מְלַחֲמָה. לְכָל הַזֶּה חוֹנֵן וּמְלֹוה, לְמָקוֹם שֶׁאֵין לוֹ מִשְׁלוֹ, וְאוֹתוֹ מְקוֹם נִזּוֹן מִמֶּנּוּ. יִכְלֹל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט - שֶׁהָרִי אוֹתוֹ דְּכָר לֹא נִזּוֹן אֱלָא בְּמִשְׁפָּט, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסָאָהּ.

טקסט הזוהר

דְּכָר אַחֵר טוֹב אִישׁ, דָּא צְדִיק דְּכִתְיב, (ישעיה ג) אֲמָרוּ צְדִיק כִּי טוֹב כִּי פָּרִי מַעֲלִיָּהֶם יֵאכְלוּ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר דָּא נָח דְּכִתְיב נָח אִישׁ צְדִיק. רַבִּי יִצְחָק אָמַר דָּא שְׂכָחָא דְשִׁבְתָּ, דְּבִיָּה פֶתַח טוֹב, דְּכִתְיב, (תהלים צב) טוֹב לַיהוּדוֹת לָהּ'.

תרגום לעברית

דְּכָר אַחֵר טוֹב אִישׁ - זֶה צְדִיק, שֶׁכָּתוּב (ישעיה ג) אֲמָרוּ צְדִיק כִּי טוֹב כִּי פָּרִי מַעֲלִיָּהֶם יֵאכְלוּ. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, זֶה נָח, שֶׁכָּתוּב נָח אִישׁ צְדִיק. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, זֶה הַשִּׁבְחָה שֶׁל הַשִּׁבְתָּ שָׁבוּ פֶתַח טוֹב, שֶׁכָּתוּב (תהלים צב) טוֹב לַיהוּדוֹת לָהּ'.

רבי חייא אמר כלא חד וכלהו מלה חדא אמרו. ודא עביד תולדות בעלמא. תולדות דעלמא מאן אנון. אלין נשמתהון דצדיקא דאנון איבא דעובדוי דקודשא בריה הוא. רבי שמעון אמר בשעתא דקודשא בריה הוא מתעטר בעטרוי, מתעטר מעילא ומתתא. מעילא מאתר דעמיקא דכלא. מתעטר מתתא במה. בנשמתהון דצדיקא. כדין אתוסף חיים מעילא ומתתא. ואתכליל אתר מקדשא מכל סטרין ובירא אתמלייא וימא אשתלים, וכדין יתב לכלא.

תרגום לעברית

רבי חייא אמר, הכל אחד, וכלם אמרו דבר אחד. וזה עושה תולדות בעולם. תולדות של העולם מי הם? אלו נשמות הצדיקים שהם פרי מעשי הקדוש ברוך הוא. רבי שמעון אמר, בשעה שהקדוש ברוך הוא מתעטר בעטרויו, מתעטר מלמעלה ומלמטה, מלמעלה ממקום שלעמק הכל. מתעטר מלמטה במה? בנשמות הצדיקים. ואז נוספים חיים מלמעלה ומלמטה, ונכלל מקום המקדש מכל הצדדים, והבאר מתמלאת והים נשלם, ואז נותן לכל.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ס ע"ב) ◆

טקסט הזוהר

כתיב, (משלי ה) שְׁתֵּה מִיַּם מְבוֹרָה וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרָה. אַמְאִי (הכא) בורך בקדמיתא ולבתר בארה. דהא בור לא אקרי אלא ריקנא דלא גביע. באר מיין דנבעין. אלא כלא אתר חד הוא. אלא אתר דמסכני (נ"א דמסכנותא) אחידן ביה אקרי בור. דלית ליה מדיליה אלא מה דיהבין בגויה. ומאן איהו דלי"ת. לבתר אתעביד באר דאיהו גביע ומליא (ד"א דמליא) מכל סטרין. ומאן איהו ה"א. אתמלייא מעילא

כתוב (משלי ה) שְׁתֵּה מִיַּם מְבוֹרָךְ וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרָהּ. לָמָּה [כאן] בּוֹרָךְ בְּתַחֲלָה וְאַחֵר
כֶּךָ בְּאֵרָךְ? שְׁהָרִי בּוֹר לֹא נִקְרָא אֶלָּא רִיק שְׁאִינוּ נוֹבְעֵ. בְּאֵר - מִיָּם שְׁנוּבְעִים? אֶלָּא הַכֹּל
מְקוֹם אֶחָד הוּא. אֶלָּא מְקוֹם שְׁהֶעֱנִיִּים [נ'א שהעני] אַחוּזִים בּוֹ נִקְרָא בּוֹר, שְׁאִין לוֹ
מִשְׁלוֹ אֶלָּא מֵה שְׁנוּתָנִים לְתוֹכוֹ, וּמִיָּהוּ? דִּלְ"ת. אַחֵר כֶּךָ נַעֲשֶׂה בְּאֵר שֶׁהוּא נוֹבֵעַ וּמִלֵּא
[שמתמלא] מְכַל הַצְּדִדִּים, וּמִיָּהוּ? ה'א. מִתְמַלֵּאת מְלֻמָּעָה וְנוֹבֶעֶת מְלֻמָּטָה. מִתְמַלֵּאת
מְלֻמָּעָה כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ, וְנוֹבֶעֶת מְלֻמָּטָה מִנְּשָׁמוֹת הַצְּדִיקִים.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.